

MINISTEREN

Transport-, Bygnings- og Boligudvalget
Folketinget

Dato 19. december 2018
J. nr. 2016-1188

Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 41 71 27 00

Retten ved Den Europæiske Unions Domstol (herefter 'Retten') afsagde den 13. december 2018 domme i de to sager, som Scandlines og Stena Line havde anlagt mod Kommissionen med påstand om annullation af Kommissionens afgørelse vedrørende statsstøtte til Femern Bælt-forbindelsen (T-630/15 og T-631/15).

Baggrunden for sagerne er, at Scandlines og Stena Line i 2014 og 2015 klagede til Kommissionen over en række elementer i finansieringen af Femern Bælt-forbindelsen. Begge parter mener, at finansieringen indebærer ulovlig statsstøtte.

Den 22. december 2014 notificerede den danske regering Kommissionen om finansieringen af projektering, anlæg og drift af Femern Bælt-forbindelsen.

Den 23. juli 2015 traf Kommissionen afgørelse om, at støtteforanstaltningerne, herunder statsgarantierne, til Femern A/S kunne statsstøttegodkendes, mens finansieringen af A/S Femern Landanlæg ikke var omfattet af statsstøttereglerne. Kommissionen tog i sin afgørelse ikke endelig stilling til, om finansieringen af Femern A/S er omfattet af statsstøttereglerne, idet den uanset hvad kan betragtes som forenelig statsstøtte.

Scandlines og Stena Line indbragte Kommissionsafgørelsen for Retten. Under retssagen har Scandlines været støttet af NABU og Foreningen Svensk Sjöfart, og Stena Line har været støttet af Foreningen Svensk Sjöfart.

Retten domme i de to sager er stort set identiske.

Retten opretholder Kommissionens statsstøttegodkendelse, for så vidt angår finansieringen af A/S Femern Landanlæg, mens Retten – på grund af tre processuelle fejl fra Kommissionens side – annullerer Kommissionens statsstøttegodkendelse, for så vidt angår kyst til kyst-forbindelsen (Femern A/S).

Ingen af disse tre fejl, som uddybes nedenfor, betyder, at statsgarantimodellen som sådan er underkendt. Retten domme har heller ikke betydning for lovligheden af den tildelte EU-støtte til Femern A/S.

Retten fastslår i dommene, at Kommissionen begik en processuel fejl ved ikke at have indledt en såkaldt ”formel undersøgelsesprocedure” vedrørende to specifikke forhold i godkendelsen.

Kommissionen er forpligtet til at indlede den formelle undersøgelsesprocedure, hvis Kommissionen støder på ”alvorlige vanskeligheder” i forbindelse med vurderingen af, om støtte er forenelig med det indre marked. Denne procedure ville have givet Scandlines, Stena Line og andre interesserede parter mulighed for at fremsætte deres synspunkter, før der blev truffet afgørelse.

Ifølge Retten burde Kommissionen have indledt den formelle undersøgelsesprocedure, for så vidt angår to forhold:

1. Om statsstøtten til Femern A/S er nødvendig.
2. Om statsstøtten til Femern A/S er proportional.

Om det første punkt fastslår Retten, at Kommissionens undersøgelse af, om støtten til Femern A/S er nødvendig, var utilstrækkelig og ufuldstændig, fordi Kommissionen ikke foretog en tilstrækkelig undersøgelse af projektets interne rente (præmis 195-220 i T-630/15 og præmis 166-191 i T-631/15). Retten bemærker i denne sammenhæng, at Kommissionens retningslinjer vedrørende støtte til vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse på dette punkt er uklare, og at Kommissionens anvendelse i den konkrete sag også var uklar.

Om det andet punkt fastslår Retten, at Kommissionens undersøgelse af støttens proportionalitet var utilstrækkelig og ufuldstændig. Kommissionen foretog ikke i sin afgørelse en tilstrækkelig undersøgelse af 1) støttens varighed svarende til gældens tilbagebetalingsperiode og 2) støtteforanstaltningernes omfang (præmis 221-239 i T-630/15 og præmis 192-210 i T-631/15). Kommissionen kritiseres endvidere for ikke at have sondret mellem støtte til anlægsfasen og støtte til driftsfasen (præmis 240-245 i T-630/15 og præmis 211-216 i T-631/15).

Kommissionen begik derudover en teknisk fejl, idet Kommissionen på afgørelsestidspunktet ikke havde kendskab til betingelserne for mobilisering af statsgarantierne for lån til projektet (præmis 260-271 i T-630/15 og præmis 231-242 i T-631/15).

Disse tre fejl indebærer, at Retten annullerer Kommissionens statsstøttegodkendelse, for så vidt angår den del af godkendelsen, som vedrører finansieringen af Femern A/S.

Det er vigtigt at fremhæve, at Retten samtidig på en lang række andre punkter forkaster Scandlines’ og Stena Lines indsigelser mod Kommissionens statsstøttegodkendelse. Navnlige giver Retten Kommissionen medhold i følgende:

1. Kommissionens afgørelse er ikke utilstrækkeligt begrundet (præmis 59-77 i T-630/15 og præmis 34-52 i T-631/15).
2. Støtten til A/S Femern Landanlæg til finansieringen af jernbanelandanlæggene i tilslutning til Femern Bælt-forbindelsen (Ringsted-Femern Banen) udgør ikke statsstøtte (præmis 78-134 i T-630/15 og præmis 53-109 i T-631/15).
3. Femern Bælt-projektet er et projekt af fælleseuropæisk interesse, og Kommissionen har ikke begået en fejl, da den lagde det oplyste samfundsøkonomiske afkast til grund (præmis 142-182 i T-630/15 og præmis 117-153 i T-631/15). I denne sammenhæng bemærker Retten, at det var fornuftigt at antage, at færgeforbindelsen over Femern Bælt vil lukke, når den faste forbindelse åbner (præmis 158 i T-630/15 og præmis 133 i T-631/15).
4. Kommissionens balancetest, dvs. afvejningen af projektets positive og negative effekter, er ikke fejlbehæftet (præmis 246-259 i T-630/15 og præmis 217-230 i T-631/15). Under dette punkt bemærker Retten igen, at det var fornuftigt, når Kommissionen konkluderede, at når man anlægger en ny transportinfrastruktur, der er et alternativ til eksisterende transportformer (færger), så skaber man en risiko for, at de eksisterende transportformer forsvinder, og at Kommissionen ikke skal stille spørgsmål herved, når Femern Bælt-projektet overordnet set har positive virkninger (præmis 256 i T-630/15 og præmis 227 i T-631/15).

Side 3/3

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet er i dialog med Kommissionen om den videre proces og arbejder for, at der kan foreligge en ny afgørelse om finansieringen af Femern Bælt-forbindelsen så hurtigt som muligt.

Dommene kan ankes indtil den 17. februar 2019.

Rettens domme, der er udfærdiget på engelsk og fransk, vedlægges til udvalgets orientering på engelsk.

Med venlig hilsen

Ole Birk Olesen